

Сряда, 4 юли 2018 г.

P8_TA(2018)0298

Започване на преговори за споразумение между ЕС и Тунис относно обмена на лични данни за борба с тежката престъпност и тероризма

Резолюция на Европейския парламент от 4 юли 2018 г. относно препоръката на Комисията за решение на Съвета за разрешаване на започването на преговори за споразумение между Европейския съюз и Тунис относно обмена на лични данни между Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и тунизийските компетентни органи за борба с тежката престъпност и тероризма (COM(2017)0807 — 2018/2063(INI))

(2020/C 118/12)

Европейският парламент,

- като взе предвид препоръката на Комисията за решение на Съвета за разрешаване на започването на преговори за споразумение между Европейския съюз и Тунис относно обмена на лични данни между Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и тунизийските компетентни органи за борба с тежката престъпност и тероризма (COM(2017)0807),
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално членове 7 и 8 от нея,
- като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 6 от него, и Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално членове 16 и 218 от него,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и за замяна и отмяна на решения 2009/371/ПВР, 2009/934/ПВР, 2009/935/ПВР, 2009/936/ПВР и 2009/968/ПВР на Съвета ⁽¹⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) ⁽²⁾,
- като взе предвид Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 година относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) ⁽³⁾,
- като взе предвид Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 г. относно защитата на личните данни, обработвани в рамките на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси ⁽⁴⁾,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 53.

⁽²⁾ ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37.

⁽⁴⁾ ОВ L 350, 30.12.2008 г., стр. 60.

⁽⁵⁾ ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89.

Сряда, 4 юли 2018 г.

- като взе предвид Конвенция № 108 на Съвета на Европа за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни и Допълнителния протокол № 181 от 8 ноември 2001 г. към Конвенцията за защита на лицата при автоматизирана обработка на лични данни, по отношение на надзорните органи и трансграничните информационни потоци,
 - като взе предвид Становище 2/2018 на Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) относно осем мандата за водене на преговори за сключване на международни спазумения, позволяващи обмен на данни между Европол и трети държави,
 - като взе предвид своята резолюция от 3 октомври 2017 г. относно борбата с киберпрестъпността⁽¹⁾,
 - като взе предвид споразумението, постигнато от Европейския парламент и Съвета във връзка с предложението за регламент относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и за свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и на Решение № 1247/2002/ЕО (СОМ(2017)0008), и по-специално главата относно обработването на лични данни от оперативен характер, която се прилага за органи, служби или агенции на Съюза, когато извършват дейности, попадащи в обхвата на част трета, дял V, глави 4 и 5 от ДФЕС,
 - като взе предвид член 108, параграф 1 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (А8-0237/2018),
- А. като има предвид, че Регламент (ЕС) 2016/794 относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) дава възможност за предаване на лични данни на орган на трета държава или на международна организация, доколкото това предаване е необходимо за изпълнението на задачите на Европол, въз основа на решение на Комисията относно адекватното ниво на защита на личните данни съгласно Директива (ЕС) 2016/680, международно споразумение съгласно член 218 от ДФЕС, с което се предоставят достатъчни гаранции, или споразумения за сътрудничество, които позволяват обмена на лични данни и са сключени преди 1 май 2017 г., и в изключителни случаи за всеки отделен случай при строго определени условия, предвидени в член 25, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2016/794, и при условие че са осигурени подходящи гаранции;
- Б. като има предвид, че международните споразумения, позволяващи на Европол и на трети държави да си сътрудничат и да обменят лични данни, следва да спазват членове 7 и 8 от Хартата на основните права и член 16 от ДФЕС и следователно да спазват принципа на ограничаване в рамките на целта, правата на достъп и на коригиране, както и да бъдат подложени на наблюдение от страна на независим орган, както конкретно е посочено в Хартата, и да бъдат доказано необходими и пропорционални за изпълнението на задачите на Европол;
- В. като има предвид, че такова предаване трябва да се основава на международно споразумение, сключено между Съюза и тази трета държава съгласно член 218 ДФЕС, с което се предоставят достатъчни гаранции по отношение на защитата на неприкосновеността на личността и личния живот и на основните права и свободи на физическите лица;
- Г. като има предвид, че в Програмния документ на Европол за 2018—2020 г.⁽²⁾ се набляга върху нарастващото значение на засилен мултидисциплинарен подход, в това число обединяването на необходимите експертни знания и информация от разширяващ се кръг от партньори, за осъществяването на мисията на Европол;
- Д. като има предвид, че в своята резолюция от 3 октомври 2017 г. относно борбата с киберпрестъпността Европейският парламент подчерта, че споразуменията за стратегическо и оперативно сътрудничество между Европол и трети държави улесняват както обмена на информация, така и практическото сътрудничество в борбата с киберпрестъпността;

⁽¹⁾ Приети текстове, P8_TA(2017)0366.

⁽²⁾ Програмен документ на Европол за 2018—2020 г., приет от управителния съвет на Европол на 30 ноември 2017 г., EDOC# 856927v18.

Сряда, 4 юли 2018 г.

Е. като има предвид, че в миналото Европол вече изготви множество споразумения за обмен на данни с трети държави, като например Албания, Австралия, бивша югославска република Македония, Босна и Херцеговина, Грузия, Исландия, Канада, Колумбия, Лихтенщайн, Молдова, Монако, Норвегия, Съединените американски щати, Сърбия, Украйна, Черна гора, Швейцария;

Ж. като има предвид, че ЕНОЗД е надзорният орган на Европол от 1 май 2017 г. насам и е също така съветник на институциите на ЕС относно политиките и законодателството в областта на защитата на данните;

1. счита, че необходимостта от сътрудничество с Тунис в областта на правоприлагането за Европейския съюз за интересите на Европейския съюз по отношение на сигурността, както и неговата пропорционалност, трябва да бъдат подложени на подходяща оценка; в този контекст призовава Комисията да извърши задълбочена оценка на въздействието; подчертава, че е необходимо да се действа много предпазливо при определянето на мандата за водене на преговори за споразумение между Европейския съюз и Тунис относно обмена на лични данни между Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и тунизийските компетентни органи за борба с тежката престъпност и тероризма;

2. счита, че в получаващите трети държави следва да се осигури пълно съответствие с членове 7 и 8 от Хартата, както и с други основни права и свободи, защитени от Хартата; призовава във връзка с това Съвета да допълни насоките за водене на преговори, предложени от Комисията, с условията, изложени в настоящата резолюция;

3. отбелязва, че към днешна дата не е извършена оценка на въздействието с цел да се направи задълбочена оценка на рисковете, свързани с предаването на лични данни на Тунис по отношение на правата на физическите лица на неприкосновеност на личния живот и на защита на данните, но също и за други основни права и свободи, защитени от Хартата; изисква от Комисията да извърши подходяща оценка на въздействието с цел да се определят необходимите гаранции, които следва да бъдат интегрирани в споразумението;

4. настоява, че степента на защита, която произтича от споразумението, следва да бъде по същество равностойна на степента на защита в правото на ЕС; подчертава, че ако такава степен не може да бъде гарантирана както в закона, така и на практика, споразумението не може да бъде сключено;

5. изисква с цел пълно зачитане на член 8 от Хартата и член 16 от ДФЕС и за да се избегне каквато и да било потенциална отговорност от Европол по отношение на нарушения на законодателството на Съюза за защита на данните, произтичащи от предаване на лични данни без необходимите и подходящи гаранции, споразумението да съдържа строги и конкретни разпоредби, налагащи спазването на принципа на ограничаване в рамките на целта, като се налагат ясни условия за обработката на предаваните лични данни;

6. призовава за това насока Б да бъде допълнена, като се посочи изрично в споразумението, че Европол, в съответствие с член 19 от Регламента за Европол, трябва да спазва всички ограничения, налагани върху личните данни, предавани на Европол от държави членки или други доставчици, относно използването и достъпа до данните, предавани на Тунис;

7. отправя искане за това споразумението да предвижда ясно, че за всяко допълнително обработване винаги следва да се изисква предварителното писмено разрешение от Европол; подчертава, че тези разрешения следва да бъдат документирани от Европол и да бъдат предоставяни на ЕНОЗД по негово искане; призовава за това в споразумението да се включи и разпоредба, която да задължава компетентните органи на Тунис да спазват тези ограничения и да посочват как ще се гарантира спазването на тези ограничения;

8. настоява споразумението да съдържа ясна и точна разпоредба, която да определя срока на съхранение на предадените лични данни и да изисква изтриване на предадените лични данни в края на срока на съхранение на данните; изисква в споразумението да бъдат определени процедурни мерки, които да осигуряват спазване на изискванията; настоява в изключителните случаи, когато са налице надлежно обосновани основания за съхраняване на данните за по-дълъг период, който надхвърля срока на съхранение на данните, тези основания и придружаващата документация да бъдат съобщени на Европол и ЕНОЗД;

9. очаква да бъдат прилагани критериите, включени в съображение 71 от Директива (ЕС) 2016/680, т.е. предаването на лични данни да подлежи на задълженията за поверителност от страна на компетентните тунизийски органи, които получават лични данни от Европол, принципа на специфичност, както и на това, че личните данни няма да бъдат използвани за искане, постановяване или изпълнение на смъртно наказание или каквато и да е форма на жестоко и нечовешко отношение;

Сряда, 4 юли 2018 г.

10. счита, че категориите на престъпленията, за които ще се обменят лични данни, трябва да бъдат ясно определени и изброени в самото международно споразумение в съответствие с определенията за престъпления в ЕС, когато са налични; подчертава, че този списък следва да определя ясно и точно дейностите, обхванати от такива престъпления, и лицата, групите и организациите, които е възможно да бъдат засегнати от предаването;

11. настоятелно призовава Съвета и Комисията да определят, съгласно съдебната практика на Съда на Европейския съюз (Съда на ЕС) и по смисъла на член 8, параграф 3 от Хартата, с правителството на Тунис кой независим надзорен орган ще отговаря за надзора върху изпълнението на международното споразумение; настоятелно призовава за това да бъде постигнато съгласие по отношение на този орган и той да се установи, преди да може да влезе в сила международното споразумение; настоява наименованието на този орган да бъде изрично включено в приложение към споразумението;

12. счита, че следва да бъде възможно за всяка от преговарящите страни да спре действието на международното споразумение или да го отмени, ако то бъде нарушено, и че независимият надзорен орган следва също така да има правомощия да предлага спиране или прекратяване на действието на споразумението, в случай че то бъде нарушено; счита, че всички лични данни, попадащи в обхвата на споразумението, предадени преди спирането или прекратяването на действието му, могат да продължат да бъдат обработвани в съответствие със споразумението; счита, че следва да се установи периодична оценка на споразумението, за да се направи оценка на спазването на споразумението от страна на партньорите;

13. счита, че е необходимо да се даде ясно определение на понятието за отделни случаи, тъй като това понятието е необходимо, за да се преценят необходимостта и пропорционалността на предаването на данни; подчертава, че това определение следва да се отнася до действителни наказателни разследвания;

14. счита, че е необходимо да се даде определение на понятието за основателни причини, за да се оценят необходимостта и пропорционалността на предаването на данни; подчертава, че това определение следва да се отнася до действителни наказателни разследвания;

15. подчертава, че данните, предадени на получаващия орган, никога не могат да бъдат обработвани допълнително от други органи и че за тази цел следва да бъде изготвен изчерпателен списък на компетентните органи в Тунис, на които Европол може да предава данни, включително описание на правомощията на органите; счита, че всяка промяна в този списък, която се състои в замяна или в добавяне на нов компетентен орган, би наложила извършване на преглед на международното споразумение;

16. настоява, че е необходимо да се посочи изрично, че по-нататъшното предаване на информация от компетентните органи на Тунис на други органи в Тунис може единствено да бъде разрешавано за изпълняване на първоначалната цел на предаването от страна на Европол и следва винаги да се съобщава на независимия орган, на ЕНОЗД и на Европол;

17. подчертава необходимостта от изрично посочване, че е забранено по-нататъшно предаване на информация от компетентните органи на Тунис на други държави и ще доведе до незабавното прекратяване на международното споразумение;

18. счита, че международното споразумение с Тунис следва да включва правото на субектите на данни на информация, коригиране и заличаване, както са предвидени в други законодателни актове на Съюза за защита на данните;

19. подчертава, че предаването на лични данни, разкриващи расов или етнически произход, политически възгледи, религиозни или философски убеждения, членство в синдикални организации, генетични данни или данни, свързани със здравето и половия живот на даден човек, е изключително чувствително и поражда дълбока загриженост предвид различните правна уредба, социални характеристики и културна среда на Тунис в сравнение с Европейския съюз; подчертава факта, че престъпните деяния в Съюза са определени по различен начин от този в Тунис; счита, че поради това подобно предаване на данни следва да се извършва само в съвсем изключителни случаи и с ясни гаранции за субекта на данните и за лицата, свързани със субекта на данните; счита, че е необходимо да се определят конкретни гаранции, които да се спазват от Тунис по отношение на основните права и свободи, в това число зачитането на свободата на словото, свободата на религията и човешкото достойнство;

20. счита, че механизмът за наблюдение следва да бъде включен в споразумението и че този механизъм следва да бъде подлаган на периодични оценки, за да се оцени функционирането му във връзка с оперативните потребности на Европол, както и неговото съответствие с правата и принципите в областта на защитата на личните данни;

Сряда, 4 юли 2018 г.

21. призовава Комисията да поиска становището на ЕНОЗД преди финализирането на международното споразумение в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/794 и Регламент (ЕО) № 45/2001;
 22. подчертава, че одобрението на Парламента на сключването на споразумението ще зависи от задоволителното участие на Парламента на всички етапи от процедурата в съответствие с член 218 от ДФЕС;
 23. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията и на правителството на Тунис.
-